

CENTER FOR
THE DEFENCE OF
THE INDIVIDUAL

המוקד להגנת הפרט

مركز الدفاع عن الفرد

תאריך : 20.1.2014
בתשובה נא לציין : 66601

בדואר רשום ובפקס:
02-6467011

לכבוד
עו"ד יצחק ברט
מחלקת בג"צים
פרקליטות המדינה
רח' סלאח אלדין 12
ירושלים

רחוב אבו עוביידה 4
ירושלים 97200
טל. 02.6283555
פקס. 02.6276317

شارع أبو عبيده ٤
ألفدس ٩٧٢٠٠
هاتف. ٠٢. ٦٢٨٣٥٥٥
فاكس. ٠٢. ٦٢٧٦٣١٧

mail@hamoked.org.il
www.hamoked.org.il

שלום רב,

הנדון: **הנהלים וההנחיות להסדרת עבודתם של פלסטינים בעלי היתר לשהייה ועבודה בישראל מכוח הליך לאיחוד משפחות בהתאם להתחייבותכם בבג"ץ 6615/11 סלהב ואח' נ' שר הפנים ואח'**

1. הריני לפנות אליך ולהציג בפניך את הבעיות שנתקלים בהם פלסטינים רבים, המחזיקים בהיתר לשהייה ועבודה בישראל מכוח הליך לאיחוד משפחות, וזאת כדי לקבל את הנהלים וההנחיות שנקבעו ע"י רשות האוכלוסין וראש מינהל השירות למעסיקים ולעובדים זרים ברשות האוכלוסין וההגירה, לצורך הסדרת עבודתם של אותם אנשים, הן כשכירים והן כעצמאיים. הנהלים וההנחיות היו אמורים להתפרסם עד ליום 1.1.2013.

2. כזכור, העתירה בבג"ץ 6615/11 סלהב ואח' נ' שר הפנים ואח' (להלן: **בג"ץ סלהב**) עסקה בפלסטינים המחזיקים בהיתר שהייה בישראל מכוח הליך לאיחוד משפחות, המבקשים לעבוד בישראל, וזאת ללא צורך בהליך או בתיאום נוסף וללא הגבלה. בתגובתכם המקדמית לעתירה מיום 6.11.2012 (להלן: **התגובה המקדמית**), הודעתם כי הוחלט להוסיף על גבי היתר השהייה של פלסטינים שבהליך לאיחוד משפחות כי "היתר זה מאפשר עבודה במדינת ישראל", וכי:

"הוחלט לראות את היתר השהייה בנוסחו החדש כמייתר את הצורך בהיתר העסקה (למעסיק הישראלי), וממילא פלסטינים המחזיקים בהיתר שהייה מכוח הליך אחמ"ש יוכלו לעבוד בישראל כשכירים מבלי שהמעסיק המבקש להעסיקם יידרש לקבל היתר העסקה מרשות האוכלוסין וההגירה" (סעיף 10 לתגובה המקדמית). [להלן: **ההסדר**].

3. עוד הודעתם בסעיף 11 לתגובה המקדמית, כי הסדר זה ייכנס לתוקף ביום 1.1.2013, וכי לצורך יישומו תידרש "קביעת נהלים והנחיות מצד רשות האוכלוסין ומצד ראש מינהל השירות למעסיקים ולעובדים זרים ברשות האוכלוסין וההגירה, באישור הגורמים הרלוונטיים". כאמור לעיל, הסדר זה הוצג בפני בית המשפט העליון בהודעה המקדמית של המשיבים בבג"ץ סלהב, ובהתבסס על הודעה זו נמחקה העתירה בעניין סלהב. העתק מהתגובה המקדמית של המשיבים מיום 6.11.2012, מצורף ומסומן **א**.

4. היינו, החל מיום 1.1.2013 ההסדר הנ"ל אמור היה לחול ולאפשר לפלסטינים המחזיקים בהיתר אחמ"ש לעבוד בישראל ללא תלות במעסיק ספציפי, ללא

צורך בהיתר עבודה נוסף וללא תלות בסוג עבודה ספציפי. על מנת להשיג מטרה זו, ועל מנת למנוע אי בהירות או אי ודאות, היו אמורים הגורמים הרלוונטיים, ובראשם ראש מינהל השירות למעסיקים ולעובדים זרים ברשות האוכלוסין וההגירה ורשות האוכלוסין, לקבוע ולפרסם נהלים והנחיות לגבי יישומו של ההסדר, תוך תיאום בין הרשויות השונות.

5. בפסקה 12 לתגובה המקדמית של המשיבים בעניין סלהב נכתב שחור על גבי לבן כי "ישראלי המעסיק פלסטיני בהליך אחמ"ש מאושר נדרש לעמוד בכל הוראות החוק והתקנות הרלוונטיות. בפרט, נדרש המעסיק לספק לעובדיו את מלוא הזכויות הסוציאליות הקבועות בחוק ובתקנות." היינו, המעסיק עדיין חייב להנפיק לעובד הפלסטיני תלוש משכורת ולנכות מסים משכרו, לשלם לו ביטוח לאומי ולהפריש הנדרש לקרן פנסיה.

6. חרף העובדה שחלפה שנה מיום כניסת ההסדר לתוקף, אנו נתקלים בפניות רבות של מעסיקים, ארגוני עובדים ועורכי דין, אשר מתלוננים בין היתר על היעדר אפשרות להנפיק תלושי משכורת ישירות לעובדים פלסטינים, המחזיקים בהיתר שהייה ועבודה בישראל מכוח הליך אחמ"ש, בשל היותם בעלי תעודת זהות פלסטינית ולא ישראלית. כמו כן התקבלו אצלנו תלונות על חוסר התאמה של תוכנות השכר להסדר החדש. בנוסף, לא ברור לפונים אלינו כיצד יש לנכות בשמו של העובד הפלסטיני תשלומים לביטוח לאומי וניכויים לרשויות המס, כאשר הדבר לא נעשה דרך קמ"ט תעסוקה במינהל האזרחי ודרך מדור התשלומים, כפי שהיה נהוג בעבר.

7. כתוצאה מהמצב המעורפל, ואי פרסום הנחיות ברורות למעסיקים, נוצר מצב לפיו במקום להקל על העסקתם של פלסטינים בעלי היתר שהייה ועבודה בישראל מכוח הליך אחמ"ש, המעסיקים נרתעים מלהעסיקם כיוון שאינם יודעים איך ניתן להתמודד עם תשלום שכרם.

8. נראה כי אף הגורמים והרשויות שאמורים ליישם את ההסדר החדש, כלל אינם מודעים לקיומו. לאחרונה הועבר לידינו מכתבו של עו"ד דוד משען, סגן בכיר ליועץ המשפטי של שירות התעסוקה בישראל, שנכתב ביום 6.1.2014, אשר מרוקן מתוכן את ההסדר עליו שקדו והתחייבו המשיבים בבג"ץ סלהב. המכתב הופנה לעו"ד לובצקי, אשר התלוננה בשם מרשה – המחזיק בהיתר שהייה ועבודה לפי ההסדר – על כך שמעסיקים שונים שרצו להעסיק אותו לא הצליחו להוציא עבורו תלוש משכורת באופן ישיר במערכת, כיוון שאין לו מספר ת"ז ישראלי. במכתבה עמדה עו"ד לובצקי ארוכות על ההסדר בבג"ץ סלהב, ועל חובת הרשויות השונות להתאים את הנהלים לצורך הסדרת עבודתם של פלסטינים.

במכתב התשובה התעלם עו"ד משען לחלוטין מההסדר שהוצג במסגרת בג"ץ סלהב, וקבע נחרצות כי פלסטיני בעל היתר שהייה ועבודה בישראל מכוח אחמ"ש, הינו כמו כל עובד זר, שאינו יכול לעבוד "ללא אישור ספציפי מאת הממונה במשרד הפנים, המתייחס לאותו מעסיק ובהתאם לתנאי האישור".

9. היינו, עמדת שירות התעסוקה הישראלי החזירה הגלגל לאחור, ולאורה אין כל נפקות להסדר המשיבים בבג"ץ סלהב. פלסטיני שחי בישראל ויש בידו היתר עבודה ושהייה מכוח ההסדר, חייב לפנות – בדומה לכל פלסטיני אחר שחי בשטחים הכבושים – ולבקש היתר עבודה נוסף, שמתייחס למעסיק ספציפי!

העתק ממכתבה של עו"ד לובצקי, מיום 1.1.2014, מצורף ומסומן ב.
העתק ממכתבו של עו"ד משען, סגן בכיר ליועץ המשפטי בשירות התעסוקה הישראלי, מיום 6.1.2014, מצורף ומסומן ג.

10. עמדת שירות התעסוקה מעידה על חוסר התיאום בין הרשויות השונות ועל היעדר פרסום של הנהלים שבאמצעותם יש ליישם את ההסדר בבג"ץ סלהב, ולאפשר את העסקתם של פלסטינים, בעלי היתר שהייה ועבודה בישראל מכוח הליך אחמ"ש, ללא הגבלה ואו תלות במעסיק.

11. לאור האמור לעיל, ולאור עמדת שירות התעסוקה, אשר מרוקנת מתוכן את ההסדר ואת הודעת המשיבים במסגרת בג"ץ סלהב, נבקש כדלקמן:

א. לקבל לידינו העתק מהנהלים וההנחיות שנקבעו ע"י רשות האוכלוסין וראש מינהל השירות למעסיקים ולעובדים זרים ברשות האוכלוסין וההגירה, לצורך יישום ההסדר הנ"ל, **הן בעניין שכירים והן בעניין עצמאיים**, ואשר היו אמורים להתפרסם עד 1.1.2013, מועד כניסת ההסדר לתוקף. עוד נבקש לדעת היכן פורסמו נהלים והנחיות אלו.

ב. לקבל הבהרה כיצד אמור מעסיק להנפיק באופן ישיר תלוש משכורת לפלסטיני שמועסק מכוח ההסדר ולהפריש כמחויב תשלומים למוסד לביטוח לאומי ולרשויות המס.

12. לטיפולך המסור והמהיר אודה.

בכבוד רב,

עביר ג'ובראן-דכוור, עורכת
דין

לוט: נספחים א-ג